

A N U N Ţ

În conformitate cu prevederile *Legii nr. 195/2000 privind constituirea și organizarea clerului militar*, *Legii nr. 80/1995 privind Statutul cadrelor militare*, cu modificările și completările ulterioare, *Ordinului ministrului apărării naționale nr. M.2/2014 privind asistența religioasă în Armata României*, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere Hotărârea Sfântului Sinod nr. 536/2004 și raportul nr. N1/8497 din 28.10.2024 privind organizarea și desfășurarea concursului pentru încadrarea unor funcții de preot militar în Statul Major al Apărării și structurile subordonate,

Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major al Apărării, reprezentat de *Direcția personal și mobilizare* și *Secția de asistență religioasă*, împreună cu **Patriarhia Română**, cu sediul în București, Aleea Dealul Mitropoliei nr. 25, sector 4, organizează:

C O N C U R S

Pentru ocuparea unor funcții vacante de preoți militari, din rândul preoților civili care îndeplinesc condițiile legale, criteriile specifice și cerințele pentru ocuparea funcțiilor vacante din cadrul următoarelor unități militare:

1. 1 funcție preot militar(col.) la U.M. 02515AR București, Arhiepiscopia Bucureștilor;
2. 1 funcție preot militar(col.) la U.M. 01835 București, Arhiepiscopia Bucureștilor;
3. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 02576 București, Arhiepiscopia Bucureștilor;
4. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 02494 Ploiești, Arhiepiscopia Bucureștilor;
5. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 01175 Iași, Arhiepiscopia Iașilor;
6. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 01495 Cincu, Arhiepiscopia Sibiului;
7. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 02015 Bacău, Arhiepiscopia Bacăului;
8. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 01837 Mihail Kogălniceanu, Arhiepiscopia Tomisului;
9. 1 funcție preot militar(col.) la U.M. 02039 Constanța, Arhiepiscopia Tomisului;
10. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 01853 Capu Midia, Arhiepiscopia Tomisului;
11. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 01470 Focșani, Arhiepiscopia Buzăului și Vrancei;
12. 1 funcție preot militar(mr.) la U.M. 01266 Craiova, Arhiepiscopia Craiovei;
13. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 01541 Târgu Jiu, Arhiepiscopia Craiovei;
14. 1 funcție preot militar(mr.) la U.M. 01063 Târgu Jiu, Arhiepiscopia Craiovei;
15. 1 funcție preot militar(mr.) la U.M. 01788 Lunca de Sus, Episcopia Covasnei și Harghitei;
16. 1 funcție preot militar(mr.) la U.M. 01048 Sfântu Gheorghe, Episcopia Covasnei și Harghitei;
17. 1 funcție preot militar(mr.) la U.M. 01232 Oradea, Episcopia Oradiei;
18. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 01867 Mihai Bravu, Episcopia Giurguiului;
19. 1 funcție preot militar(lt.col.) la U.M. 02016 Babadag, Episcopia Tulcii;

Condiții de participare:

Pentru încadrarea funcției, candidații trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) Să aibă numai cetățenia română;
- b) Să nu fi fost condamnat penal, cu excepția situației în care a intervenit reabilitarea;
- c) Să nu se afle în curs de urmărire penală și să nu fie trimiși în judecată sau judecați pentru săvârșirea unei infracțiuni contra umanității, contra statului sau contra autorității, de serviciu sau în legătură cu serviciul, care împiedică înfăptuirea justiției, de fals, ori a unei infracțiuni săvârșite cu intenție, care i-ar face incompatibili cu exercitarea profesiei de preot militar;
- d) Să nu facă parte din partide, formațiuni sau organizații politice, iar dacă sunt membri se angajează că, la data numirii în funcție, vor renunța la această calitate;
- e) Să nu facă parte din organizații interzise de legislația română și să nu fie membri ai unor organizații incompatibile cu regulile, activitățile și atribuțiile specifice profesiei militare;
- f) Să își exprime acordul privind prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile Legii nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- g) Să își exprime acordul scris privind verificarea în vederea autorizării accesului la informații clasificate, potrivit legii și să obțină autorizația corespunzătoare funcției pentru care candidează, în vederea încadrării/numirii în funcție;
- h) Să aibă vârsta cuprinsă între 25 de ani și 45 de ani, împliniți la data desfășurării concursului;
- i) Să fie absolvenți de studii universitare, cu diplomă de licență în Teologie Pastorală, cu media minimă 8.00 (calculată cu formula: media anilor de studii x 4, plus media de la licență, totul împărțit la 5) și de master, cu media minimă 9.00.
- j) Să fie preoți hirotoniți, cu vechime în preoție de minim 2 ani;
- k) Să aibă binecuvântarea scrisă a ierarhului în a cărui jurisdicție canonică se află funcția scoasă la concurs și, după caz, a ierarhului în a cărui jurisdicție canonică își desfășoară activitatea;
- l) Să obțină Recomandarea/Înalta Binecuvântare a Patriarhului României, emisă în condițiile stabilite de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, pentru exercitarea profesiei de preot militar.
- m) Să fie declarați „apt” în urma examinării medicale;
- n) Să fie declarați „admis” în urma evaluării psihologice;
- o) Îndeplinirea condițiilor prevăzute la Art. (2) lit. b) - g) se declară în scris, pe propria răspundere, în cuprinsul cererii de înscriere la concurs.

Cererile de înscriere la concurs, respectiv dosarele cu documentele constitutive ale acestora se vor depune la sediile unităților militare care au funcțiile de preot militar scoase la concurs, conform termenelor precizate în calendarul de desfășurare a concursului.

Dosarul de înscriere la concurs va cuprinde:

- (1) **cerere de înscriere la concurs**, în care se menționează funcția pentru ocuparea căreia dorește să participe la concurs (*un candidat poate opta pentru o singură funcție*) - document tipizat asigurat de unitatea militară;
- (2) **declarație pe propria răspundere**, document tipizat asigurat de unitatea militară;
- (3) **certificatul de cazier judiciar, în original**;
- (4) **copia certificatului de naștere**;

- (5) *copia cărții de identitate;*
 (6) *copii ale actelor de studii sau dovada absolvirii acestora;*
 (7) *copii ale documentelor care atestă îndeplinirea celorlalte condiții de participare la concurs (cazier canonic, fișa personală, vechimea în preoție);*
 (8) *recomandarea/binecuvântarea scrisă a ierarhului în a cărui jurisdicție canonică se află funcția scoasă la concurs și, după caz, a ierarhului în a cărui jurisdicție canonică își desfășoară activitatea preotul candidat.*

Calendarul concursului:

Nr. crt.	ACTIVITATEA	DATA/ PERIOADA	STRUCTURA RESPONSABILĂ
1.	Publicarea anunțului pe pagina de internet a Statului Major al Apărării și afișarea concomitentă la sediul unităților militare care au în organigramă funcțiile de preot militar scoase la concurs și la sediul eparhiilor în jurisdicția cărora se află unitățile militare respective.	04.11.2024	Sectorul Social-Filantropic Direcția personal și mobilizare Secția de asistență religioasă
2.	Depunerea dosarelor de concurs la sediul unităților militare care au în organigramă funcții de preoți militari scoase la concurs și completarea formularului de bază, sub îndrumarea unui reprezentant al unității militare respective.	04 - 11.11.2024	Candidații
3.	Înregistrarea dosarelor de concurs de către unitățile militare și alocarea unui cod de concurs.	04 - 11.11.2024	Unitățile militare
4.	Centralizarea dosarelor de către Direcția personal și mobilizare din cadrul Statului Major al Apărării	12.11.2024	Direcția personal și mobilizare
5.	Obținerea avizului cultului/Înalta Bindecuvântare a Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, pentru fiecare candidat.	13 – 18.11.2024	Sectorul Social-Filantropic
6.	Verificarea de către comisie a dosarelor și a îndeplinirii condițiilor de participare la concurs.	19.11.2024	Comisia de concurs și secretarul comisiei
7.	Afișarea rezultatelor prin ADMIS / RESPINS, pe pagina de internet a Statului Major al Apărării.	19.11.2024	Comisia de concurs și secretarul comisiei
8.	Depunerea contestațiilor de către candidați, personal, la sediul Statului Major al Apărării.	20.11.2024	Comisia de contestații și secretarul comisiei
9.	Soluționarea și afișarea rezultatelor pe pagina de internet a Statului Major al Apărării.	21.11.2024	Comisia de contestații și secretarul comisiei
10.	Transmiterea prin Direcția personal și mobilizare către centrele militare județene/zonale a numelor candidaților admiși, în vederea eliberării fișelor medicale tip recrutare și efectuării examenului medical în cadrul sistemului medical propriu al Ministerului Apărării Naționale Anunțarea candidaților telefonic, mesaj și e-mail.	22.11.2024	Direcția personal și mobilizare Secția de asistență religioasă
11.	Efectuarea examenului medical (probă eliminatorie).	25 - 29.11.2024	Unitățile sanitare din rețeaua Ministerului Apărării Naționale indicate de Direcția personal și mobilizare
12.	Comunicarea rezultatelor examenului medical, depunerea și soluționarea contestațiilor (la unitatea sanitară la care s-a efectuat examenul medical).	25.11 - 02.12.2024	Unitățile sanitare din rețeaua Ministerului Apărării Naționale indicate de Direcția personal și mobilizare

Nr. crt.	ACTIVITATEA	DATA/ PERIOADA	STRUCTURA RESPONSABILĂ
13.	Susținerea evaluării psihologice. (probă eliminatorie)	03.12.2024	Centrele zonale de selecție și orientare din rețeaua Ministerului Apărării Naționale indicate de Direcția personal și mobilizare
14.	Comunicarea rezultatelor evaluării psihologice, depunerea și soluționarea contestațiilor (la unitatea la care s-a efectuat examenul).	03 - 04.12. 2024	Centrele zonale de selecție și orientare din rețeaua Ministerului Apărării Naționale indicate de Direcția personal și mobilizare
15.	Afișarea rezultatelor finale ale testelor eliminatorii de aptitudini pe pagina de internet a Statului Major al Apărării.	04.12.2024	Comisia de concurs și secretarul comisiei
16.	Concurs/Examen Susținerea testului scris. Extragerea și stabilirea ordinii de intrare a candidaților la testul oral.	05.12.2024	Comisia de concurs și secretarul comisiei
17.	Notarea și afișarea rezultatelor testului scris, pe pagina de internet a Statului Major al Apărării.	06.12.2024	Comisia de concurs și secretarul comisiei
18.	Depunerea contestațiilor pentru rezultatele testului scris.	06 - 09.12. 2024	Candidații și secretarul comisiei
19.	Soluționarea contestațiilor cu privire la rezultatul testului scris și comunicarea rezultatului soluționării contestațiilor.	10.12.2024	Comisia de concurs și secretarul comisiei
20.	Concurs/Examen Susținerea testului oral. (nu se pot depune contestații)	11 - 12.12. 2024	Comisia de concurs și secretarul comisiei
21.	Întocmirea situației centralizatoare cu punctajele obținute de fiecare candidat la examen, întocmirea raportului final al concursului, afișarea rezultatelor finale pe pagina de internet a Statului Major al Apărării și transmiterea acestora de către comisia de concurs către Secția de asistență religioasă din Statul Major al Apărării.	13.12.2024	Comisia de concurs și secretarul comisiei

Tipul probelor de concurs:

În urma verificării dosarelor de către comisia de concurs pentru asigurarea îndeplinirii condițiilor de participare, selecția candidaților constă în următoarele teste eliminatorii de aptitudini, susținute conform programării din calendarul de concurs:

- a) *examinare medicală*
- b) *evaluare psihologică*

În urma promovării testelor eliminatorii de aptitudini, candidații vor susține următoarele teste, susținute conform programării din calendarul de concurs:

- a) **Test scris.** Proba evaluează cunoștințele de specialitate la disciplinele Teologie Dogmatică, Teologie Morală și Istoria Bisericii Ortodoxe Române. Testul constă în redactarea unei lucrări, în baza unor seturi de subiecte stabilite de către comisia de concurs.
- b) **Test oral.** Proba evaluează cunoștințele teologice specifice domeniilor Pastorală și Misiologie, Predică și Cateheză, Practică liturgică, Legislația privind libertatea religioasă și Statutul clerului militar ortodox. Testul constă în susținerea unui interviu conform tematicii

aprobate de Sfântul Sinod, în baza unor seturi de subiecte stabilite de către comisia de concurs.

Tematica și Bibliografia pentru testele scrise și orale sunt anexate, în fotocopie, prezentului anunț, fiind aprobate de Sfântul Sinod prin Anexa referat nr. 3750/2017. Acestea se regăsesc și în format electronic pe pagina de internet a Patriarhiei Române.

Lucrări scrise: 1. Teologie Dogmatică și Morală Ortodoxă; 2. Istoria Bisericii Ortodoxe Române.

Examinare orală: Pastorală și Misiologie; Predică și Cateheză; Practică Liturgică; Legislație cler militar.

TEOLOGIE DOGMATICĂ ȘI MORALĂ ORTODOXĂ

1. Căile Revelației: Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție;
2. Comuniunea treimică și reflectarea ei în creație și în viața socială;
4. Omul, împăratul și preotul creației;
4. Maica Domnului în evlavia creștinului ortodox;
5. Libertatea și responsabilitatea persoanei;
6. Păcatul și patimile - boli ale sufletului (Fenomenologia răului și a păcatului, Patimile, Aspecte ale patimilor în lumea contemporană: Acedia ca evadare din realitatea cotidiană: „cultura evadării” prin mass-media, Second Life etc.);
7. Pocăința și rolul duhovnicului în vindecarea duhovnicească;
8. Cine este aproapele meu? Problematika alterității;
9. Credința și nădejdea: virtuți tămăduitoare în viața soldatului;
10. Sfânta Cruce: de la suferință la biruință;
11. Puterea transfiguratoare a rugăciunii;
12. Bioetică creștină: eutanasiu, transplant, transfuzii, clonare etc.

Bibliografie:

- Breck, John, *„Darul sacru al vieții. Tratat de bioetică”*, Ed. Patmos, Cluj Napoca, 2001.
- Bunge, Ieromonah Gabriel, *„Akedia. Plictiseala și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau sufletul în luptă cu demonul amiezii”*, Editura DEISIS, Sibiu, 1999.
- Idem, *„Practica rugăciunii personale după tradiția Sfinților Părinți sau „comoara în vase de lut”.*” Cu 22 de desene de Francesco Riganti. Cuvânt înainte și traducere de diac. Ioan I. Ică jr., Editura DEISIS, Sibiu, 1996.
- Crainic, Nichifor, *„Nostalgia Paradisului”*, Ed. Moldova, 1996.
- Idem, *„Sfințenia - Împlinirea umanului”*, Ed. Trinitas, 1993.
- Evdokimov, Paul, *„Ortodoxia”*, E.I.B.M.B.O.R., 1996.
- Idem, *„Rugăciunea în Biserica de Răsărit”*, Polirom, Iași, 1996.
- Hausherr, Ireneu, *„Paternitatea duhovnicească în Răsăritul creștin”*, Editura DEISIS, Sibiu, 1999.
- Gheorghe, Virgiliu, *„Efectele televiziunii asupra minții umane”*, București, Editura Evanghelismos, 2006.
- Idem, *„Revrăjirea lumii sau de ce nu mai vrem să ne desprindem de televizor”*, București, Editura Prodromos, 2006.
- Larchet, Jean-Claude, *„Terapeutică bolilor spirituale”*, Editura Sophia, București, 2001.
- Lemeni, Daniel, *„Tradiția paternității duhovnicești în spiritualitatea creștină răsăriteană. Un studiu asupra îndrumării spirituale în antichitatea creștină târzie”*, Reîntregirea, Alba Iulia, 2012.
- Lossky, Vladimir, *„După chipul și asemănarea lui Dumnezeu”*, 1998.
- Idem, *„Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit”*, Anastasia, 1993.
- Meyendorf, John, *„Teologia Bizantină”*, E.I.B.M.B.O.R., 1996.
- Nellas, Panayotis, *„Omul-animal îndumnezeit”*, Deisis, 1994.
- Popovici, arhim. Justin – *„Omul și Dumnezeu-Om”*, Deisis, 1997.
- Spidlik, Tomas, *„Spiritualitatea Răsăritului creștin. II. Rugăciunea”*, Editura DEISIS, Sibiu, 1998.
- Stăniloae, pr.prof. dr. Dumitru, *„Teologia Dogmatică Ortodoxă”*, vol. I-III, E.I.B.M.B.O.R., 1996-1997.
- Idem, *„Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă”*, ed. Mitropoliei Olteniei, 1990.

- Idem, "Ascetică și Mistică", 1993, Cluj.
- Idem, "Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt", Cuvânt înainte Arhimandritul Gheorghios Grigoriatul. Prefață Olivier Clement. În românește de Marilena Rusu, Editura DEISIS, Sibiu, 1995.
- Teșu, Preot Ioan C., "Din iadul patimilor spre raiul virtuților", Editura Christiana, București, 2000.
- Thunberg, Lars, "Omul și cosmosul în viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul", E.I.B.M.B.O.R., 1999.
- Vlachos, Mitropolit Hierotheos, "Psihoterapia ortodoxă. Știința Sfinților Părinți", Editura Învierea - Arhiepiscopia Timișoarei, 1998.
- Basarab, pr.prof. Mircea, „Autoritatea Sfintei Scripturi în Biserica Ortodoxă”, în Ort. 2/1980.
- Braniște, Pr.prof. Ene, „Cinstirea Maicii Domnului în cultul ortodox și formele ei de exprimare”, în rev. Ort. 1980, pp 521-533.
- Bria, diac. asist. Ion, „Scriptură și Tradiție”, în rev. S.T., nr. 5-6/1970.
- Idem, „Starea de Rugăciune” în rev. Ort. 4/1983.
- Chialda, pr.prof. Mircea, „Învățătura despre Sfânta Scriptură”, în rev. M.MS., 4-6/1984.
- Cornișescu, pr.prof. Constantin, „Pacea după Sfânta Scriptură și scrierile Sfinților Părinți”, în rev. B.O.R., 11-12/1983.
- Clement, Olivier, „Ortodoxie, cultură, istorie”, rev. S.T. 4 - 6/1994.
- Ciobotea, protos.conf. Dan Ilie, „Chemarea preoțească”, în rev. M.A. 1-2/1973.
- Idem, „Iconografia ortodoxă - memoria vie a Bisericii”, în rev. Ort. 3/1989.
- Dură, pr.asist. Nicolae, „Teologia icoanelor în lumina tradiției dogmatice și canonice ortodoxe”, în rev. Ort. 1/1982.
- Idem, „Crucea în lumina tradiției dogmatice, canonice și liturgice a Bisericii Ortodoxe”, în rev. Ort.2/1982.
- Idem, „Pravila Rugăciunii în lumina tradiției liturgice și canonice a Bisericii Ortodoxe”, în rev. Ort. 3/1983.
- Galeriu, pr.prof. Constantin, „Preoția, taină și slujire în Biserică”, în rev. Ort. 4/1982.
- Idem, „Înțeleșurile Crucii”, în rev. Ort. 2/1982.
- Idem, „Învățătura creștină despre Sfânta Cruce și cinstirea ei”, în rev. Ort.,1978 pp 497-511.
- Idem, „Maica Domnului, Povățuitoarea”, în rev. Ort. 1980, pp 454-468.
- Idem, „Taina Mărturisirii”, în rev. Ort. 3-4/1979.
- Moldovan, pr .conf. Ilie, „Preotul duhovnic și darul iertării păcatelor”, în rev. Ort. 4/1982.
- Idem, „Sensul închinării creștinului în semnul Sfintei Cruci”, în rev. Ort. 2/1982.
- Idem, „Învățătura Sfintei Scripturi despre Prea Curata Fecioară Maria și implicațiile ei religios-morale”, în rev. Ort. 1980, pp. 469-491.
- Idem, „Cunoașterea Sfintei Scripturi după învățătura ortodoxă”, în rev. Ort. 2/1980.
- Idem, „Probleme actuale de bioetică în atenția teologilor contemporani”, în rev. M.A. 2/1986.
- Idem, „Noțiunea de iertare”, în rev. Ort. 2/1974.
- Popa, pr. drd. Gh. I, „Libertatea și responsabilitatea în spațiul iubirii creștine”, în rev. T.V., 1-3/1992.
- Stăniloae, Pr. prof. Dumitru, „Sfânta Cruce ca mijloc de sfințire și de binecuvântare și ca prilej de închinare”, în rev. Ort. 2/1982.
- Idem, „Crucea în teologia și cultul Bisericii Ortodoxe”, în rev. Ort. 1975, p. 405-414.
- Idem, „Maica Domnului în prologul Evangheliei după la Luca”, în rev. Ort. 1980, pp. 443-453.
- Idem, „Sfânta Tradiție”, în rev. Ort 1/1964.
- Idem, „Sfânta Scriptură și tradiția apostolică în mărturia Bisericii”, în rev. Ort. 2/1980.
- Idem, „Taina Pocăinței ca fapt duhovnicesc”, în rev. Ort. 1/1972.
- Idem, „Înnoirea și sfințirea credincioșilor în Taina Mărturisirii după învățătura Bisericii Ortodoxe”, în rev. Ort 3/1986.
- Idem, „Taina Euharistiei, izvor de viață spirituală în Ortodoxie”, în rev. Ort. 3-4/1979.
- Idem, „Responsabilitatea creștină”, în rev. Ort. 1/1970.

ISTORIA BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

1. Începuturile vieții creștine pe teritoriul României;
2. Organizarea bisericească în Țara Românească, Moldova și Transilvania în secolele XIV - XV;
3. Viața monahală în secolele XV-XVII;
4. Activitatea pastorală și culturală a mitropoliților Varlaam și Dosoftei ai Moldovei în secolul al XVII-lea;
5. Semnificația Sfântului Antim Ivireanul, mitropolit al Țării Românești pentru viața bisericească și cultura română la cumpăna secolelor XVII-XVIII;
6. Clerici și mireni apărători ai Ortodoxiei în Transilvania în secolul al XVIII-lea;
7. Activitatea bisericească, culturală și politică a mitropolitului Andrei Șaguna al Transilvaniei în secolul al XIX-lea;

8. Autocefalia Bisericii Ortodoxe Române (1864, 1885) și semnificația acesteia din perspectiva relației Stat – Biserică;
9. Biserica Ortodoxă Română în perioada interbelică;
10. Biserica Ortodoxă Română în timpul regimului comunist.

Bibliografie:

- Emilian Popescu, "Comunitatea daco-romană. Procesul de formare a poporului român. Rolul creștinismului", în rev. „Glasul Bisericii”, nr. 6-9/1980.
- Emilian Popescu, "Creștinismul pe teritoriul României până în secolul al VII-lea în lumina noilor cercetări", în rev. „Mitropolia Banatului”, nr. 4/1987.
- Emilian Popescu, "Martiri și Sfinți în Dobrogea", în rev. „Studii Teologice” 3/1989.
- Mircea Păcurariu, "Istoria Bisericii Ortodoxe Române", vol. I, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1980.
- Nicolae Dobrescu, "Întemeierea Mitropoliilor și a celor dintâi mănăstiri din țară", București, 1906.
- Mitropolitul Serafim, "Isihasmul. Tradiție și cultură românească", Editura Anastasia, 1994.
- Gheorghe Dinca, "Varlaam, Mitropolitul Moldovei", Edit. Cartea Românească, 1940.
- Pop Augustin Z.N., "Viața Mitropolitului Varlaam al Moldovei", în rev. „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, nr. 10-12/1957.
- Ștefan Ciobanu, "Dosoftei, mitropolitul Moldovei și activitatea lui literară", Iași, 1918.
- Nicolae Dobrescu, "Viața și faptele lui Antim Ivireanul, mitropolitul Ungrovlahiei", București, 1910.
- Mircea Păcurariu, "Cultura teologică românească", București, Editura Basilica, 2011.
- Sebastian Nazăru, "Martiriul Sfântului Antim Ivireanul: o nouă lectură a surselor istorice", București, Ed. Cuvântul Vieții, 2017.
- Keith Hitchins, "Conștiință națională și acțiune politică la românii din Transilvania 1700-1868", Cluj – Napoca, 1987.
- Silviu Dragomir, "Istoria desrobirei religioase a românilor din Ardeal", volumele I-II, Sibiu, 1920-1930.
- Gheorghe Tulbure, "Mitropolitul Șaguna. Opera literară. Scrisori pastorale. Circulări școlare. Diverse", Sibiu, 1938.
- Keith Hitchins, "Ortodoxie și naționalitate. Andrei Șaguna și românii din Transilvania 1846-1873", Editura Univers enciclopedic, București 1995.
- "Acte privitoare la autocefalia Bisericii Ortodoxe Române", Tipografia Cărților Bisericești cu cheltuiala Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice, București, 1885.
- Nicolae Șerbănescu, „Autocefalia Bisericii Ortodoxe Române cu prilejul centenarului 1885 – 25 aprilie – 1985”, în vol. Centenarul Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române 1885-1985, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987.
- Volumele "Autocefalia: libertate și demnitate; Autocefalie și responsabilitate; Autocefalie și comuniune", Editura Basilica, București, 2010.
- Mircea Păcurariu, "Cultura teologică românească", București, Editura Basilica, 2011.
- Mircea Păcurariu, "Istoria Bisericii Ortodoxe Române", București, Editura Basilica, 2013.
- Paul Caravia, "Biserica întemnițată: România 1944-1989", Institutul Național pentru studiul totalitarismului, București, 1998.
- Vasile Manea, "Preoți ortodocși în închisorile comuniste", Editura Patmos, 2000.

PASTORALĂ ȘI MISIOLOGIE

1. Preotul – păstor de suflete pentru mântuire;
2. Demnitatea, valoarea și importanța misiunii preoțești;
3. Responsabilitatea preoției – greutățile și bucuriile ei;
4. Importanța vieții duhovnicești și morale a preotului în pastorație;
5. Cultul divin – mijloc de pastorație colectivă;
6. Binefacerile Tainei Pocăinței și ale lucrării de părinte duhovnicesc;
7. Pastorația în medii instituționale (armată și penitenciare);
8. Pelerinajele la locurile sfinte și la moaștele sfinților, prilej de pastorație și întărire a credinței;
9. Durerea morții și pastorația persoanelor muribunde și a familiilor îndoliate;
10. Cinstirea eroilor – momente de pastorație și comuniune socială.

Bibliografie:

- Andrei, Episcopul Alba Iuliei, *"Spovedanie și comuniune"*, Alba Iulia, 1998.
- Butura, George, *"Pastorația persoanelor private de libertate"*, teză de masterat, Facultatea de Teologie Ortodoxă Justinian Patriarhul a Universității din București, 2013.
- Braniște, pr. prof. dr. Ene, „*Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate...*” Studii de Teologie Pastorală, Predici și cuvântări, vol. IV, Editura Andreiana, Sibiu, 2014.
- Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *"Iubirea mai tare decât moartea. Înțelesul și folosul pomenirii morților"*, Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2012.
- Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *"Călătorind cu Dumnezeu - înțelesul și folosul pelerinajului"*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2008.
- Felea, pr. Ilarion, *"Pocăința. Studiu de documentare teologică și psihologică"*, Editura Scara, București, 2000.
- Larchet, Jean Claude, *"Terapeutică bolilor spirituale"*, traducere de Marinela Bojin, Editura Sophia, București, 2001.
- Larchet, Jean Claude, „*Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără durere, neînfruntat, în pace...*”, trad. de Marinela Bojin, Editura Basilica, București, 2012.
- Necula, pr. prof. dr. Nicolae, *"Tradiție și înnoire în slujirea liturgică (I)"*, Editura Trinitas a Patriarhiei Române, București, 2014.
- Necula, Pr. Prof. Nicolae, SAVA, Pr. Prof. Viorel, MIHAI, Pr. Lect. Marian, Gavrilă, Pr. Lect. Vasile, Tudose, Pr. Asist. Silviu, *"Sfânta Spovedanie și Sfânta Împărtășanie. Întrebări și răspunsuri liturgice"*, Editura Trinitas a Patriarhiei Române, București, 2014.
- Plămădeală, Î.P.S. Dr. Antonie, *"Preotul în biserică, în lume, acasă"*, Sibiu, 1996.
- Timiadis, Mitropolit Emilianos, *"Preot, parohie, înnoire. Noțiuni și orientări pentru teologia și practica pastorală"*, traducere de Paul Bruszanowski, Editura Sophia, București, 2001.
- Vintilescu, Pr. Prof. Dr. Petre, *"Preotul în fața chemării sale de păstor al sufletelor"*, București, 1934; Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2002 .
- Vintilescu, Pr. Prof. Dr. Petre, *"Spovedania și duhovnicia"*, Alba Iulia, 1995.

ELABORAREA ȘI SUSTINEREA UNEI PREDICI CU UNA DIN URMĂTOARELE

TEME:

1. Predică la depunerea jurământului militar;
2. Predică la sfințirea drapelului militar;
3. Predică la Înălțarea Domnului - Ziua Eroilor;
4. Predică la Ziua Națională - 1 Decembrie;
5. Predică la ziua unui Sfânt Militar: Sfântul Mare Mucenic Gheorghe (23 Aprilie); Sfântul Mare Mucenic Dimitrie (25 Octombrie); Sfântul Mare Mucenic Teodor Tiron (17 Februarie); Sfântul Mucenic Teodor Stratilat (8 Februarie); Sfântul Corneliu Sutașul (13 Septembrie); Sfântul Sfințit Mucenic Elefterie (15 Decembrie);
6. Predică la ziua unui Sfânt român;
7. Predică la ziua Sfinților Români;
8. Predică la ziua patronului categoriilor de forte armate: Sfântul Mare Mucenic Gheorghe, ocrotitorul trupelor de uscat; Sfântul Prooroc Ilie, ocrotitorul aviației; Maica Domnului, ocrotitoarea marinei militare;
9. Predică la deschiderea /închiderea cursurilor anului școlar într-o instituție de învățământ militar;
10. Predică la sfințirea unui locaș de cult;
11. Predică la vizita Chiriarhului;
12. Predică la înmormântarea unui militar;
13. Predică la pomenirea Eroilor martiri ai Revoluției din Decembrie.

ELABORAREA ȘI SUSTINEREA UNEI CATEHEZE CU UNA DIN URMĂTOARELE TEME:

1. Despre semnificația drapelului militar;
2. Despre sensul și importanța jurământului militar;
3. Despre curajul și eroismul Sfinților;

4. Despre cinstirea eroilor;
5. Despre Sfânta Liturghie;
6. Despre Sfânta Taina a Spovedaniei;
7. Despre Sfânta Taina a Împărtășaniei;
8. Despre valoarea familiei;
9. Despre Patrie și patriotism din punct de vedere creștin;
10. Despre datoria apărării vieții;
11. Despre iubire, solidaritate, caritate și filantropie creștină.

PRACTICĂ LITURGICĂ

1. Vecerniile cu rânduială specială din timpul anului bisericesc;
2. Utreniile cu rânduială specială din timpul anului bisericesc;
3. Tainele de inițiere creștină (Botezul, Mirungerea și Euharistia);
4. Taina Sfintei Cununii;
5. Taina Sfântului Maslu și îngrijirea bolnavilor;
6. Liturghia Cuvântului: istoric, rânduială și semnificație;
7. Liturghia credincioșilor: istoric, rânduială și semnificație;
8. Postul în viața Bisericii Ortodoxe;
9. Ierurgiile și rânduielele tradiționale în legătură cu sfârșitul omului și cu grija pentru cei adormiți;
10. Slujba Tedeumului.

Bibliografie:

- BRANIȘTE, pr. prof. dr. Ene, *"Liturghia generală"*, vol. I și II, Editura Basilica, București, 2015.
- BRANIȘTE, pr. prof. dr. Ene, *"Liturghia specială"*, Basilica, 2016.
- BUCHIU, pr. prof. dr. Ștefan și PESTROIU, pr. lect. dr. David (coordonatori), vol. *"Taina Sfântului Maslu și îngrijirea bolnavilor"*, Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2012.
- DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *"Foame și sete după Dumnezeu – înțelesul și folosul postului"*, Editura Basilica, București, 2010.
- FOUNDOULIS, prof. dr. Ioannis, *"Dialoguri liturgice. Răspunsuri la probleme liturgice"*, vol. I V, Editura Bizantină, București, 2008 2011.
- MATEOS, Juan S.J., *"Celebrarea Cuvântului în Liturghia bizantină"*, trad. de Cezar Login, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014.
- NECULA, pr. prof. dr. Nicolae, *"Tradiție și înnoire în slujirea liturgică (I)"*, Editura Trinitas a Patriarhiei Române, București, 2014.
- SCHMEMANN, Pr. Prof. Alexander, *"Postul cel Mare"*, trad. de Andreea și Laurențiu Constantin, Editura Doris, 1998, 190 p.
- SCHMEMANN, Pr. Prof. Alexander, *"Din apă și din duh: un studiu liturgic al Botezului"*, trad. de Alexandru Mihăilă, Editura Sofia, București, 2009.
- STĂNILOAE, pr. prof. dr. Dumitru, *"Spiritualitate și comuniune în Liturghia Ortodoxă"*, ediția a II a, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2004.
- STREZA, PS dr. Laurențiu, *"Tainele de inițiere creștină în Bisericile Răsăritene"*, Editura Trinitas, Iași, 2002.
- TUDOSE, Pr. Asist. Silviu, NECULA, Pr. Prof. Dr. Nicolae, MIHAI, Pr. Lect. Dr. Marian, *"Sfântul Botez și Sfânta Cununie azi"* Îndrumător teologic, liturgic și pastoral, sub coordonarea Preafericitului Părinte Patriarh DANIEL, Editura Cuvântul vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2011.
- TUDOSE, Pr. Asist. Silviu, NECULA, Pr. Prof. Dr. Nicolae, MIHAI, Pr. Lect. Dr. Marian, *"Taina Sfântului Maslu"* – Îndrumător teologic, liturgic și pastoral, sub coordonarea Preafericitului Părinte Patriarh DANIEL, Editura Cuvântul vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2012.
- VINTILESCU, Pr. Prof. Dr. Petre, *"Liturghierul explicat"*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998.